

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE Z GEOGRAFII

1. Wymagania edukacyjne – treści i umiejętności podlegające ocenie.

Celem kształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym i technikum w myśl podstawy programowej jest:

- sprawne posługiwanie się terminologią geograficzną,
- pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy geograficznej w zakresie wymienionych treści nauczania umożliwiających przystąpienie do egzaminu maturalnego z geografii i podjęcie studiów wyższych,
- aktywne korzystanie z różnorodnych źródeł informacji geograficznej: map, planów, roczników statystycznych, zdjęć, profili, przekrojów, rysunków, czasopism, przewodników, literatury popularnonaukowej, internetu, GIS-u i innych,
- selekcjonowanie, porządkowanie, analizowanie oraz interpretowanie informacji o stanie i zmianach środowiska geograficznego oraz sytuacji społecznej, politycznej i ekonomicznej,
- umiejętne wykorzystywanie wiedzy do własnego rozwoju i osiągania zaplanowanych celów;
- formułowanie pytań, hipotez, sądów oraz problemów geograficznych na podstawie rozumowania matematycznego,
- umiejętne wykorzystywanie wiedzy geograficznej do dostrzegania, identyfikowania, analizowania i rozwiązywania problemów dotyczących związków między zjawiskami (przyrodniczymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi) w skali globalnej, regionalnej i lokalnej.

2. Wymagania na poszczególne oceny

a) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie ma osiągnięć wystarczających do dalszego uczenia się geografii;
- nie rozwiązuje najprostszyc zadań nawet przy pomocy nauczyciela lub innych uczniów;
- nieprawidłowo stosuje terminy wymienione w osiągnięciach z poziomu wymagań podstawowego;
- nie potrafi wskazać na mapie świata i Polski niezbędnych do dalszej nauki obiektów geograficznych.

b) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- pamięta niezbędne fakty i nazwy;
- posiada wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszej nauki;
- rozwiązuje proste, typowe zadania, korzystając z pomocy nauczyciela lub innych uczniów;
- czyta proste tabele z danymi statystycznymi, wykresy;
- wskazuje na mapie świata i Polski niezbędne do dalszej nauki obiekty geograficzne.

- c) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
- zapamiętał i zrozumiał wiadomości z poziomu wymagań podstawowego;
 - próbuje podawać przyczyny i skutki procesów i zjawisk geograficznych;
 - samodzielnie rozwiązuje proste zadania;
 - opisuje i próbuje wyjaśniać wykresy i tabele z danymi statystycznymi;
 - wskazuje na mapie świata i Polski podstawowe obiekty geograficzne.
- d) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
- ma osiągnięcia z poziomu wymagań ponadpodstawowych;
 - wykonuje samodzielnie mniej typowe zadania teoretyczne i praktyczne;
 - wyjaśnia przyczyny i skutki procesów i zjawisk geograficznych;
 - potrafi wyprowadzić wnioski na podstawie analizy wykresów i danych statystycznych;
 - prawidłowo stosuje terminy geograficzne;
 - wskazuje na mapie świata i Polski większość ważnych obiektów geograficznych.
- e) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
- opanował materiał przewidziany w programie nauczania geografii;
 - samodzielnie rozwiązuje zadania programowe, wykorzystuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych;
 - bezbłędnie posługuje się nazewnictwem geograficznym, prawidłowo stosuje terminy geograficzne;
 - potrafi oceniać i prognozować na podstawie danych statystycznych wykresów;
 - wskazuje na mapie świata i Polski wszystkie ważne obiekty geograficzne.
- f) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania;
 - pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania;
 - umie wyjaśnić złożone problemy teoretyczne i praktyczne;
 - ocenia i wartościuje procesy i zjawiska;
 - wykazuje się dużą aktywnością na lekcjach;
 - bierze udział w konkursach i olimpiadzie.
- g) Wymagania na poszczególne oceny są zgodne z wymaganiami edukacyjnymi geografii w zakresie podstawowym i rozszerzonym „Oblicza geografii” wydawnictwa Nowa Era.

3. Kryteria oceniania.

- a) Przy odpowiedzi ustnej i pisemnej ocenie podlegają:
- poziom merytoryczny, umiejętność doboru i zakres treści, poprawne stosowanie terminów i nazw geograficznych, wyjaśnianie zjawisk i procesów, wyczerpanie tematu;
 - poprawność stylistyczna, kultura wypowiedzi;
 - samodzielność wykonanej pracy, dokładność i konstrukcja pracy;
 - twórczość i kreatywność w działaniu.
- b) Ocena prac domowych – opracowań odbywa się według następujących kryteriów:

- poprawność merytoryczna i językowa,
 - atrakcyjność, barwność i bogactwo języka oraz prezentowanego materiału ilustracyjnego,
 - zgodność treści z tematem, jej przejrzystość i porządek, z uwzględnieniem wstępu, rozwinięcia i zakończenia,
 - dobór treści i materiału ilustracyjnego,
 - umiejętność oceny wiarygodności i przydatności źródeł informacji,
 - estetyka i staranność wykonania, czytelność i funkcjonalność rozwiązań graficznych
 - jakość bibliografii, różnorodność wykorzystywanych źródeł informacji, umiejętność powoływania się na literaturę źródłową,
 - samodzielność wykonania.
- c) Ocena współpracy ucznia w grupie odbywa się na podstawie kryteriów:
- odpowiedzialność ucznia za wykonanie zadania powierzonego grupie
 - odpowiedzialność ucznia za funkcjonowanie grupy
 - odpowiedzialność ucznia za planowanie i organizację pracy grupy.
- d) Przy ocenie referatu bierze się pod uwagę:
- merytoryczność treści
 - poprawność językową
 - konstrukcję pracy i jej szatę graficzną
 - oryginalność i pomysłowość
 - samodzielność i wykorzystanie różnych źródeł informacji
 - sposób prezentacji (selekcję materiału rzeczowego, logiczne wiązanie faktów, dostrzeganie związków przyczynowo skutkowych, własne refleksje)
- e) W przypadku prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny wg kryteriów:
- 0-39% - ocena niedostateczna
 - 40%- 59% - ocena dopuszczająca
 - 60%- 79% - ocena dostateczna
 - 80%- 89% - ocena dobra
 - 90%-100% - ocena bardzo dobra
 - 100% - ocena celująca - tylko w przypadku, gdy w treści poleceń zaplanowane są do wykonania dodatkowe zadania o dużym stopniu trudności (standard III i IV wymagań egzaminacyjnych), a obowiązkowe wykonane zostały prawidłowo.
- f) W przypadku próbnych matur organizowanych w szkole przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny wg kryteriów:
- 0 – 29% - niedostateczny
 - 30-59% – dopuszczający
 - 60-79% - dostateczny
 - 80-89% – dobry
 - 90-100% - bardzo dobry
- g) Ocenę semestralną i końcowo roczną określa się na podstawie średniej ważonej.

- h) Średnia ważona jest podporządkowana oceną semestralną i końcowo roczną następująco.

<u>Średnia</u>	<u>Stopień</u>
<u>1,5 poniżej</u>	<u>ndst</u>
<u>1,51-2,59</u>	<u>dop</u>
<u>od 2,60 do 3,59</u>	<u>dst</u>
<u>od 3,60-4,59</u>	<u>db</u>
<u>od 4,60-5,00</u>	<u>bdb</u>
<u>od 5,01</u>	<u>cel</u>

Jednakże nauczyciel bierze pod uwagę zaangażowanie na lekcjach i postawę ucznia po przedmiotu i nauczyciela.

- i) Uczeń, który opuścił więcej niż 51% lekcji, może być nie klasyfikowany.
j) O ocenie pozytywnej uczeń jest poinformowany 14 dni przed klasyfikacją, o ocenie niedostatecznej – miesiąc wcześniej z zapisaniem tego faktu w dzienniku elektronicznym.

4. Sposoby oceniania, częstotliwość, formy (ustne i pisemne), wagi ocen. Warunki poprawy oceny w ramach oceniania bieżącego.

- a) Obowiązkiem każdego ucznia jest przygotowywanie się do lekcji.
b) Krótkie formy pisemne tzw. "kartkówki" i odpowiedzi ustne obejmują materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji i nie wymagają wcześniejszej zapowiedzi.
c) Dłuższe formy pisemne, sprawdziany obejmujące większą część materiału (dział lub kilka działów) nauczyciel przeprowadza od 1 do 4 razy w ciągu semestru w zależności od ilości godzin nauczania przedmiotu w danej klasie.
- Nauczyciel podaje termin pracy klasowej z 1 lub 2- tygodniowym wyprzedzeniem.
 - Nauczycielowi przysługuje czas 2 tygodni na sprawdzenie prac pisemnych.
 - Dłuższe formy pisemne są obowiązkowe.
 - Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może jej napisać z całą klasą to powinien to uczynić w terminie uzgodnionym przez nauczyciela. Ponowne nie przystąpienie do sprawdzianu kończy się wpisaniem oceny niedostatecznej do dziennika.
 - W przypadku nieobecności ucznia podczas sprawdzianów i klasówek nauczyciel wpisuje notę „zero”, która nie liczy się do średniej ocen, a świadczy o nieobecności ucznia oraz obowiązku jej napisania w ustalonym terminie. Uczeń ma prawo poprawić pracę klasową w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Po zaliczeniu pracy wpis zero zostaje anulowany.
- d) Aktywność ucznia oceniana jest przez cały rok szkolny.
e) Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną za sprawdzian, kartkówki w ciągu dwóch tygodni od oddania pracy przez nauczyciela.
f) W sytuacji poprawiania wyników niekorzystnych uczeń otrzymuje nowe zadania o identycznym stopniu trudności co poprzednie.
g) Do dziennika elektronicznego obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną.

- h) Oceny niedostateczne mogą być poprawiane na zajęciach lekcyjnych (za zgodą nauczyciela) lub w czasie zajęć pozalekcyjnych i konsultacji wyznaczonych przez nauczyciela.
- i) Każda ocena cząstkowa, którą otrzymuje uczeń ma ustaloną wagę:

Formy aktywności	Waga
Sprawdzian, test diagnozujący, sprawdzian z mapy, matura próbna	5
Kartkówka	4
Odpowiedź ustna	3
Praca na lekcji, praca w grupach	2
Aktywność na lekcji	2
Osiągnięcia w konkursach- etap szkolny	4
Osiągnięcia w konkursach- etap rejonowy, wojewódzki	5
Referat, praca domowa	2
W przypadku oceniania innej formy aktywności lub potrzeby wyróżnienia któregoś z działań nauczyciel ustala sposób oceny oraz jej wagę informując o tym uczniów.	

- k) Uczeń ma prawo do nieprzygotowania się do lekcji z ważnych i uzasadnionych powodów, ale za każdym razem zgłasza ten fakt nauczycielowi tuż po zakończeniu czynności organizacyjno – porządkowych, takich jak sprawdzanie nieobecności i zapisanie tematu lekcji w dzienniku.
- l) W ciągu semestru uczeń może raz (jedna godzina geografii tygodniowo) bądź dwa razy (dwie godziny geografii w tygodniu) zgłosić nieprzygotowanie do lekcji oznaczone w dzienniku jako „|”. Za nieprzygotowanie uważa się nieopanowanie przez ucznia materiału z trzech ostatnich lekcji oraz brak pracy domowej. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji na zajęciach, na których zostały zapowiedziane praca klasowa, sprawdzian lub wystawiana jest ocena końcowa.
- m) Zapowiedziana przez nauczyciela, zgodnie z trybem: praca klasowa lub sprawdzian nie ulegają przekładaniu na inny termin. Nauczyciel zapisuje datę zapowiedzenia ww. form w dzienniku lekcyjnym.
- n) W przypadku dłuższej (ponad siedmiodniowej) usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach lekcyjnych uczeń ma prawo do trzydniowego zwolnienia z ustnych i pisemnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności w celu uzupełnienia zaległości.
- o) Braki w zeszycie wynikłe z nieobecności ucznia w szkole oraz wszelkie zaległości wynikłe z tego powodu powinny być uzupełnione na bieżąco.
- p) Jeżeli podczas pisemnej klasowej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczeń pracuje niesamodzielnie (korzysta z pomocy innych uczniów, zeszytu lub innych materiałów), wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną.
- q) Uczeń ma prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy własnej w obecności nauczyciela i uzyskania związanej motywacji (ustnej lub pisemnej) uzyskanej oceny.

5. Warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż przewidywana.

- a) Uczeń ma prawo poprawić ocenę bieżącą w okresie do dwóch tygodni, w tym celu umawia się z nauczycielem, który ustala sposób i termin poprawy.
- b) Uczeń ma prawo ubiegać się o podniesienie proponowanej przez nauczyciela oceny rocznej o jeden stopień wyżej. Jednakże o podniesienie tejże oceny mogą starać się uczniowie, którzy:
 - uczestniczą we wszystkich sprawdzianach,
 - systematycznie odrabiają zadania domowe,
 - przygotowują się odpowiednio do lekcji,
 - wykazują się aktywnością na zajęciach.
- c) Tryb podniesienia oceny wygląda następująco: jeżeli uczeń chce podnieść ocenę o stopień wyżej od oceny proponowanej przez nauczyciela, pisze sprawdzian obejmujący materiał obejmujący materiał z całego roku, w którym ujęte są zadania zgodne ze standardami wymagań edukacyjnych na dany stopień. Zmiana proponowanej oceny następuje wtedy, gdy uczeń uzyskał ze sprawdzianu rocznego powyżej 85% przewidywanych punktów.

6. Sposób informowania uczniów o wymaganiach edukacyjnych.

- a) Na początku roku szkolnego na pierwszej lekcji organizacyjnej nauczyciel zapoznaje uczniów z wymaganiami na poszczególne oceny.

7. Określenie sposobu wglądu rodzica/opiekuna prawnego w sprawdzone i ocenione prace ucznia.

- a) Prawo wglądu do prac mają także rodzice (prawni opiekunowie) ucznia podczas zebrań z rodzicami lub indywidualnych spotkań. Na prośbę rodzica lub ucznia nauczyciel może udostępnić pracę do wglądu do domu, ale rodzice i uczniowie są zobowiązani pracę zwrócić nauczycielowi w terminie do 7 dni.
- b) Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki i referaty podlegają archiwizacji (przechowywaniu) do końca roku szkolnego, czyli 31 VIII. Po okresie archiwizacji wyżej wymienione prace zostają zniszczone.

8. Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów objętych PPP

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych są zawarte w IPET (Indywidualnym Programie Edukacyjno-terapeutycznym) lub kartach uczniów objętych pomocą psychologiczno- pedagogiczną.

9. Ocenianie podczas nauczania zdalnego:

- a) Zadania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły będą realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Nauczyciel kontaktuje się z uczniami poprzez: e - dziennik, platformę Microsoft

365. Podstawowym narzędziem pracy na odległość będzie aplikacja Office 365 jako obszar roboczy do współpracy uczniów i nauczycieli oraz gromadzenia zbiorów, zadań.

- b) Nauczyciel będzie uwzględniał pojawiające się trudności techniczne w związku z kształceniem na odległość i w miarę możliwości dostosuje sposoby sprawdzenia wiedzy i umiejętności do indywidualnych sytuacji (także sytuacji zdrowotnej).
- c) Podczas nauki zdalnej ocenie podlegają: sprawdziany, kartkówki, zadania domowe, prace dodatkowe, arkusze maturalne, odpowiedzi podczas lekcji on-line. Nauczyciel weźmie pod uwagę w ocenianiu przede wszystkim aktywność, systematyczność i postępy ucznia.
- d) Sprawdziany, kartkówki, zadania, odpowiedzi, prace dodatkowe są oceniane z wagą 2.
- e) Jeżeli czasowo z przyczyn losowych uczeń nie miał dostępu do materiałów, to zleczone zadania należy wykonać w innym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
- f) Brak oddania/wysłania pracy w wyznaczonym terminie skutkuje oceną niedostateczną.
- g) Uczeń ma prawo poprawić ocenę. Obie oceny liczone są do średniej.

Opracowała: Anna Bober